

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 617/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PRESSE & MARKETING SLOVAKIA, s. r. o., Tulská 2490/35, Zvolen, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátska kancelária, Dukelských hrdinov 22, Zvolen, ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 27/2016 zo 16. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PRESSE & MARKETING SLOVAKIA, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PRESSE & MARKETING SLOVAKIA, s. r. o., Tulská 2490/35, Zvolen (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu

v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 27/2016 zo 16. mája 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Z predloženej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľke bola uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 Cb 39/2011 z 21. decembra 2015 uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť trovy žalovanej spolu v sume 4 357,87 € potom, ako v označenej veci okresný súd rozsudkom z 22. októbra 2012 návrh sťažovateľky na zaplatenie sumy 74 384,20 zamietol. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a rozhodol, že sťažovateľka je povinná žalovanej nahradiť trovy konania v sume 2 965,20 € do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že prvostupňový súd, ako aj krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keďže v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o trovách konania bolo už začaté reštrukturalizačné konanie sťažovateľky, a to uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2 R 4/2015 z 23. marca 2015. Sťažovateľka tvrdí, že „v dôsledku uvedeného mala byť pohľadávka odporcu na náhradu trov konania prihlásená do reštrukturalizačného konania ako podmienená pohľadávka, kde podmienkou vzniku pohľadávky malo byť priznanie náhrady trov konania súdom“. Sťažovateľka v sťažnosti rozvíja svoju argumentáciu a tvrdí, že v dôsledku potvrdenia reštrukturalizačného plánu sťažovateľky uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 8. decembra 2015 malo dôjsť k zastaveniu konania, pretože pohľadávka – náhrada trov konania v označenom konaní okresného súdu sa mala uplatniť prihláškou do reštrukturalizácie sťažovateľky. Sťažovateľka tak dospieva k názoru, že „o trovách konania teda za tohto stavu nemal konajúci súd vôbec rozhodovať a pokiaľ rozhodol zvoleným spôsobom, jeho rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci a nesprávnom zistení skutkového stavu, za súčasného ignorovania nemožnosti rozhodnúť o povinnosti našej spoločnosti nahradiť odporcovi trovy konania“.

V uvedenom videla sťažovateľka porušenie svojich označených práv, pretože napadnuté uznesenie krajského súdu považovala za nezákonné a protiústavné.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa § 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Sťažovateľka v sťažnosti primárne namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ide o uznesenie, ktorým všeobecný súd rozhodol o náhrade trov konania.

V nadväznosti na obsah sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľky síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľku nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012).

Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvyšš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia okresného súdu.

Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu

podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06).

Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Krajský súd v podstatnom na odôvodnenie svojho uznesenia uviedol:

„Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie navrhovateľa podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru že odvolanie je dôvodné len čiastočne. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa že v žiadnom prípade nemal súd priznať odporcovi náhradu trov konania, lebo uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21.4.2015 pod sp. zn. 2R/4/2015 bola povolená reštrukturalizácia spoločnosti PRESSE & MARKETING SLOVAKIA, s.r.o. (navrhovateľa) a do funkcie správcu bola ustanovená spoločnosť CKP, k.s. so sídlom Námestie SNP 74/28 Zvolen a z dôvodu, že predmetná pohľadávka, týkajúca sa takého konania nebola prihlásená do reštrukturalizačného konania ako podmienená pohľadávka, kde podmienkou vzniku pohľadávky malo byť priznanie náhrady trov konania súdom, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v čase, keď došlo k povoleniu reštrukturalizácie

na spoločnosť navrhovateľa t.j. dňa 21. 4. 2015 ešte predmetná pohľadávka neexistovala, keďže trovy konania v uvedenej výške boli priznané odporcovi a navrhovateľ bol zaviazaný tieto zaplatiť odporcovi až dňa 21. 12. 2015. Z uvedeného dôvodu nemohla byť táto pohľadávka prihlásená do reštrukturalizačného konania ako podmienená pohľadávka. Navyše odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná pohľadávka nemá charakter podmienenej pohľadávky tak, ako to predpokladá § 120 cit. zákona keďže predmetná pohľadávka nevznikla z podmieneného právneho úkonu. Pohľadávky, ktoré sa označujú nesprávne ako podmienené, ešte nevznikli. Ak tretia osoba bude plniť namiesto dlžníka po začatí reštrukturalizačného konania zo záväzku, ktorý vznikol pred začatím konania, musí si prihlásiť túto pohľadávku ako podmienenú. V čase, keď plynie lehota na prihlásenie pohľadávok nemusí tretia osoba byť ešte veriteľom, lebo neplnila záväzok za dlžníka. Pre prípad, ak bude tretia osoba v budúcnosti plniť, musí si z opatrnosti pohľadávku prihlásiť, pretože potom ju už v reštrukturalizácii nemôže prihlásiť a v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu súdom zaniká právo vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že v danom prípade ide o podmienenú pohľadávku iba vtedy, ak ide o pohľadávku tretej osoby, ktorá plní namiesto dlžníka, v danom prípade ide o trovy konania, ktoré je povinný plniť priamo navrhovateľ v prospech odporcu, čiže nejde o charakter podmienenej pohľadávky.“

Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplyva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj

extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je v tomto smere dostatočným spôsobom odôvodnené, krajský súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľky, pričom právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným reagoval na jej námietku týkajúcu sa účinkov začatia reštrukturalizačného konania v kontexte jej tvrdenia, že ide o podmienenú pohľadávku, keď sťažovateľke vysvetlil, prečo túto pohľadávku (trovy konania) nemožno považovať v časových okolnostiach prípadu za pohľadávku, ktorú si mala žalovaná strana uplatniť prihláškou v rámci reštrukturalizácie (pretože v čase začatia reštrukturalizácie ešte neexistovala, pozn.), a tiež prečo túto pohľadávku nebolo možné považovať ani za podmienenú. S týmito právnymi názorami krajského súdu v nadväznosti na rozhodujúce skutočnosti prípadu sa ústavný súd v plnej miere stotožňuje.

Uznesenie krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho názoru preto nemožno považovať za svojvoľné či arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Takéto pochybenie v ústavnoprávnom zmysle však ústavný súd v napadnutom uznesení krajského súdu nezistil. Sťažovateľkin nesúhlas s obsahom uznesenia krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené nedomnieva, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné so sťažovateľkiným označeným článkom ústavy, teda že by zo strany orgánov súdnej moci nebola sťažovateľke ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, z dôvodov z ktorých vyvodzovala porušenie svojich práv vo svojej sťažnosti. Ústavný súd preto túto

časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Vo vzťahu k námietke porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil relevantnú súvislosť medzi namietaným porušením uvedeného základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu.

Krajský súd v rámci rozhodovania o úhrade trov napadnutým uznesením krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nezasiahol do podstaty a zmyslu základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, len aplikoval ústavne konformným spôsobom príslušné ustanovenia procesného predpisu, preto bolo potrebné aj túto časť sťažnosti sťažovateľky odmietnuť v rámci jej predbežného prerokovania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016